Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap*

Aan: Standaardisatieraad Nationaal Archief

Mededelingen t.b.v. vergadering op 24 november 2026. Wordt niet behandeld in de vergadering.

1. **Verplichtstelling MDTO**
   Op 29 september 2026 heeft het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) besloten om de norm Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie (MDTO) toe te voegen aan de lijst met 'Pas toe leg uit'-standaarden. Het besluit volgde op een positief advies van het Forum Standaardisatie. Plaatsing op de 'Pas toe leg uit'-lijst betekent dat overheidsorganisaties (rijk, provincies, waterschappen, gemeenten en uitvoeringsorganisaties) MDTO moeten toepassen op het moment dat zij een ICT-product of -dienst gaan aanschaffen of ontwikkelen. Of, indien zij dit niet doen, uitleggen waarom zij afwijken van het voorgeschreven gebruik. De verplichting om MDTO toe te passen gaat in op 1 januari 2027.

2. **Uitvraag tbv actualisatie MDTO**
   Het Nationaal Archief actualiseert de norm Metagegevens Duurzaam Toegankelijke Overheidsinformatie (MDTO). Een van de redenen voor deze actualisatie is de nieuwe Archiefregeling. Ten opzichte van de huidige regeling veranderen een aantal eisen voor metagegevens. Daarnaast is vanuit Forum Standaardisatie een aantal aanbevelingen gedaan, zoals verduidelijking van het gebruik van bestaande begrippen en mogelijkheden voor validatie van conformiteit. Ook uit feedback van het veld blijkt de roep om verbetering op een aantal punten, denk aan het toevoegen van meer voorbeelden en het verder uitwerken van begrippenlijsten. In aanloop naar de actualisatie in 2027 loopt tot 7 december een uitvraag bij gebruikers van MDTO, die middels een feedbackformulier input kunnen leveren. Deelnemers worden ook opgeroepen om mee te doen aan een redactiegroep.

3. **Aangepaste planning rondom kennisproducten**
   Het Nationaal Archief voert een aantal lopende trajecten rondom kennisproducten uit in opdracht van het Programma Open Overheid (PROO). Dit programma eindigt per 31-12-2026. Tot en met 2025 was de afspraak dat ook voor deze kennisproducten de bestaande governance aangehouden zou worden. Voor 2026 is in mei 2026 afgesproken dat de op te leveren modules eerst een aantal stappen binnen de governance van het Programma doorlopen voordat ze ter accordering aan de Standaardisatieraad Nationaal Archief aangeboden worden.

   Die additionele governance-stappen betekenen een langere besluitvormingsprocedure. De leden van de Standaardisatieraad zijn hier in juni over geïnformeerd, met de toezegging dat ze over de aangepaste planning op de hoogte gehouden zullen worden.

   De stand van zaken is momenteel als volgt:

   - Modules binnen de Handreiking Vervanging (module 1), de Handreiking DUTO van algoritmes (module 1 en 2), en de Handreiking

Digitaal overbrengen (nieuwe module) hebben de PROO-governance doorlopen en zijn in september door de SRNA geaccordeerd.
- Modules binnen de Handreiking DUTO van algoritmes (module 3); Handreiking DUTO van chatberichten (modules 3 en 4) en de Handreiking Digitaal vernietigen (modules 1 en 2) hebben de PROO-governance doorlopen (akkoord in de Stuurgroep OenIHH op 5/11) maar zijn niet op tijd gereed om in 2026 al aan de Standaardisatieraad voorgelegd te worden. Deze modules worden in Q1 2027 geagendeerd.
- Modules binnen de Handreiking Digitaal vernietigen (modules 3 en 4), Handreiking Vervanging (modules 2, 3, en 4) en de Richtlijn Archiveren overheidswebsites doorlopen momenteel de PROO-governance (Interdepartementaal Expertoverleg IHH op 12/11). Naar verwachting worden ook deze modules in Q1 2027 aan de Standaardisatieraad voorgelegd.

**4. Praktijkvoorbeelden**

In ons werkveld is een grote behoefte aan praktijkvoorbeelden. Deze behoefte wordt geuit door eindgebruikers en in redactiegroepen. Ook door strategische stakeholders (inclusief leden van de SRNA) wordt deze behoefte uitgesproken. Het belang van die praktijkvoorbeelden is evident. De kennisproducten van het Nationaal Archief zijn generiek van aard, bedoeld voor een breed scala aan organisaties uit alle bestuurslagen. Het is van groot belang om ze te complementeren met de ervaringen van organisaties die de vertalingsslag hebben gemaakt naar hun eigen unieke context. Daarom wordt ook steevast ingezet op het ophalen van de praktijkervaringen bij eindgebruikers die met kennisproducten van het NA aan de slag zijn gegaan. Het is ons gelukt om meer dan tien praktijkvoorbeelden op te halen van organisaties die aan de slag zijn gegaan met het DUTO-raamwerk of DUTO-risico-beoordeling. Via onderstaande links zijn alle praktijkvoorbeelden te vinden van de afgelopen jaren:

- Praktijkvoorbeelden DUTO-risicobeoordeling
- Praktijkvoorbeelden DUTO-raamwerk

**5. Openbare review norm Voorkeursformaten gestart**

Het Nationaal Archief is begin november een openbare review voor de norm Voorkeursformaten gestart. De norm Voorkeursformaten schrijft voor welke bestandsformaten het meest geschikt zijn voor duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie. De norm wordt actief beheerd in een jaarlijkse cyclus. Iedereen in het werkveld kan suggesties aandragen voor het toevoegen aan of afvoeren van bestandsformaten op de Lijst Voorkeursformaten. De openbare review loopt tot en met dinsdag 15 december 2026.

**6. Nieuw lid SRNA**

Tijdens de vergadering op 7 september kondigde SRNA-lid Jacqueline Rutjens haar vertrek aan. Wij danken haar voor haar inzet. En we verwelkomen haar opvolger in de SRNA, Suzie Kewal, plv. directeur CIO Rijk.